

PROSLAVLJENE FASANKE U NASIM SELIMA

vineri, 24 martie 2023

Pripadnici hrvatske zajednice iz Rumunjske na tradicionalan na in obilježili su i ove godine Fasšanke.

Ovi praznici jedan su od najo ekivanijih godišnjih doga aja u karaševskoj zajednici. Ve od nedjelje, poznata kao bezmesna nedjelja, odmah u jutarnjim satima, maskirani mladi šetali su po ulicama naših sela. U utorak isto tako, jedino što taj dan završava s “balom” koji se održava u Domu kulture. U pono zazvoni zvono u crkvi, prekine se ples i svi odlaze ku i, jer po inje korizma ili veliki post. Pokladno vrijeme tako uvijek završava u utorak, dan prije Pepelnice, ili iste srijede, kada zapo inje korizma.

U Nermi u je veoma dobro sa uvana karaševska pokladna tradicija. Nermi anje imaju grupu muškaraca u narodnoj nošnji, maskirani u mladu i mladoženju te kuma i starog svata. Oni svake godine hodaju selom, pjevaju, plešu, zadirkavaju i uveseljavaju gledatelje, koji ih ispred svojih domova i dvorišta darivaju hranom, pi em i novcem.

Ravnik i Vodnik su dva karaševska sela u kojima je najbolje sa uvana ova drevna tradicija. U veseloj atmosferi, grupa muškaraca i mladi a s kostimima od ov ijih koža, s privezanim zvonima i strašnim maskama, koji plaše malu djecu i traže novac od prolaznika, obi u itavo selo od nedjelje do utorka, ulaze u dvorišta kojima su vrata otvorena i odigraju igru kojom tijeraju zimu i zle sile.

”Kod nas u nedelju i sejdani, u tornik, slave se Poklade. To se drži tradicija od stari naši. U nedelju poranini se primenimo i idemo po selu, svi namaskirani, u kožuci. Idemo po celem selu, se šetamo. Koj je prid domam, ni invitira kod njega da turimo unutra u obor, da kusimo i poglnemo. Mi idemo odraga kod loveka, koji ni ne vika, tamo ne idemo. Otplani se soprinenimo od kožuci i se maskiramo u druge cole, po tanke, roklje starinske, što su nosile žene i naši stari. Drugi put, otplani, i devke ni mole da jim damo kožuci da idu i one s nami. U tornik, isti obi aj. Poranini se primenimo u kožuci, to je tradicija. Narod koji ni prima, gotvaju tiganci, kola i, sukove, pi e, svaki što ima da ni servita. Idemo pak kako u nedelju, kod svakoga što ni eka prid domam. Otplani isto. Narod se skupi u centru sela. Kad idemo putam se sigramo s decami, s ženami. Sad ne više škula. Prije smo išli po torniku kod nji u škulu da se sigramo, da jim govorimo i nau imo za naše tradicije kako da se ne odzabe. U tornik nave er imamo i bal maskat, de se skupe svi mošulje, igraju posik svi i maskirani i nemaskirani. To je bal prije posta. Po tradiciji mi se primenjamo mošulje kako da je rodna godina i da oteramo zlo iz našeg sela, da ne dodi kod nas. Kožuci smo komandirali iz Sibiu, prije dobrih godina, jer kod nas nema nikoga koji to više da napravlja. Sad ji kupujemo priko interneta.” – rekao je Haini Birta, vo a grupe pokladara u Vodniku.

I selo Lupak ima svoji mošulje. Obla eni u kožusima i strašnim maskama na glavi, mošulje plešu i to jedni s drugima ili s doma inima ku e pred kojom su zastali, proganjaju djecu i mlade žene, te zaustavljaju prolaznike na putevima traže i im novac. Što se Karaševa ti e, tamo samo jedna obitelj obla i pokladne kostime. Takozvani ”erbulje” i ove su godine krenuli selom uz pratnju frule, plešu i po dvorištama ku a, pa uku ani su im darovali ru nike, novce i rakiju.

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je i ove godine nov ano podržalo pokladne programe u svim selima iz karaševske zajednice gdje su bile organizirane.

Lina Stroescu